

A scenic view of a mountain valley. The foreground is filled with dense, dark green forest. In the middle ground, a valley opens up, showing more forested hillsides. The background features high, rugged mountain peaks partially shrouded in white mist or low clouds. The sky is bright with scattered white clouds. The overall color palette is dominated by greens, blues, and whites.

Dolina srečnih

Leopold Engel

Naslov v originalu: Das Tal der Glücklichen
Prva izdaja:1888

Prevod: Janko Žagar
Jazikovni pregled: Jana Žagar
Izdano v samozaložbi 2026
www.novorazodetje.si

Vsebina

- 1 Predgovor 1
- 2 Uvod 4
- 3 Izkušnje v Luninih gorah 9
- 4 Zaključek 27

1 Predgovor

Knjiga Leopolda Engla "Dolina srečnih", odeta v potopis prijatelja, opisuje ljudstvo v notranjosti Afrike, ki je bilo na prelomu stoletja, ko je bila knjiga napisana, še neodkrita in obdarjena z najbolj neverjetnimi naravnimi sposobnostmi ter je živelo v miru in sožitju z naravo. In to do te mere, da so se živali in naravne sile prostovoljno podredile njihovi volji. V harmoniji in človeški popolnosti, ki je po poročilih Novega razodetja nekoč pripadala prvim ljudem v pradavnini (glej razodetje Jezusa po Jakobu Lorberju; Božje gospodarjenje) in ki smo jo v industrijski dobi v tako veliki meri izgubili. Zato je ta knjiga tudi povabilo k iskanju poti nazaj k enotnosti z naravo in Božanskim. Naj se te, dragi bralec, duh te knjige dotakne na tej poti!

Kot nekakšno drugo pričevanje k razlagam Leopolda Engla, je v knjigi 'Dvanajst ur', ki jo je Jezus razodel po Jakobu Lorberju, zapisana opomba Gospoda o ravno tem neokrnjenem, nadvse dobrodušnem človeškem rodu, ki naj bi služila kot uvod v to besedilo. Na podoben način je Leopold Engel dokončal zadnjo knjigo Veliki Janezov evangelij in napisal tudi nadvse dragoceno razlago o izgubljenem planetu Mallona v asteroidnem pasu.

Citat iz knjige "12 ur" Jakob Lorber, poglavje "Tretja ura".

Gospod:... Zdaj pa zapustimo severni del te nesrečne dežele, pa tudi celotno Afriko, in tu poglejmo neznano središče te dežele! Poglejte koče, ki so še vedno raztresene tu in tam; glejte, ta dežela je velika in jo obdajajo najbolj impozantne gore; glejte, to je edini kraj na Zemlji, kjer še vedno živi neokrnjeno, najbolj dobrosrčno in ponižno ljudstvo.

Glejte, vsi ti ljudje so še vedno v notranjem videnju in razen učenca apostola Tomaža, ki sem ga Jaz poslal, na to ozemlje še ni stopil noben tujec, zato je to sicer majhno ljudstvo, ki redko poseljuje le vroče regije, v Mojem čistem nauku, ki do te ure še ni bil zamegljen.

To je hkrati edini majhen vezni člen, ki še povezuje Zemljo z Mojimi nebesi. In

dobro si zapomnite, kar vam bom zdaj povedal: če bo kakšen predrzen človek pohlepno stopil v to svetišče, bom vrgel svojo baklo na Zemljo.

Mnogi se bodo spraševali, kje se nahaja ta dežela in ali je še vedno v opisanem stanju. Po nekaj raziskavah lahko rečemo, da je zadevna dolina verjetno območje današnje Centralnoafriške republike, konec tega ljudstva pa sega v prehod v dvajseto stoletje. (Bakla o kateri govori Jezus bi lahko bil izliv Svetega duha z začetkom na Azusa street 1906, glej Joel 3,1-5 - op. prevajalca).

Kratko besedilo iz Britanske enciklopedije: Francozi so osvojili in si priključili Srednjo Afriko ter leta 1889 ustanovili pošto v Banguiju. Popoln nadzor so si zagotovili leta 1911 (domnevna osvojitve doline, opomba urednika Lorber-Verlag). Leta 1898 so Francozi kolonijo razdelili med velike komercialne koncesionarje, ...katerih zloraba tega področja se je nadaljevala do približno leta 1920.

Grafični prikaz lokacije Doline srečnih

2 Uvod

Afrika, celina, ki jo poznamo le delno, je že od nekdaj vzbujala radovednost raziskovalcev. V svoji notranjosti, ki jo dvomljivi civilizaciji trmasto zapirajo najrazličnejše zunanje ovire, skriva številna še neznana čudesa, o katerih so prva poročila zvenela kot pravljice, dokler ponovna poročila niso potrdila njihovega obstoja. Na primer, o obstoju pritlikavih ljudstev so dolgo dvomili, vendar je bil končno potrjen.

Raziskovalce, ki jih ženejo želja po slavi, ambicioznost in pohlep po lahko dosegljivih naravnih zakladih, družbe opremijo, da pod vzvišenimi frazami širijo kulturo in učijo krščansko vero pogane, ki potrebujejo odrešitev; imenujejo jih pionirji znanosti, človeštva in pogosto z veliko drznostjo prodirajo v tuja, neznana območja, saj sta njihova gonilna sila zlata mrzlica in želja po moči.

Ne glede na to, koliko smo že iztrgali iz temne celine, ta še vedno togo in temačno zapira svojo notranjost pred drznimi vsiljivci. V notranjosti ogromne, nepremostljive gorske gmote neizprosno obvladujejo pokrajino; nobena evropska noga še ni prestopila mogočnih, zasneženih gorskih verig v notranjosti, ki se jih domačini sramežljivo izogibajo, saj naj bi tam prebivali močni duhovi, ki onemogočajo prodor in grozijo z gotovo smrtjo vsakomur, ki zmoti njihov mir.

Številne legende o teh gorah so prišle tudi v Evropo in mnoge raziskovalce so zvale, da so obiskali te predele črne celine. Vendar noben domorodec ni bil nikoli pripravljen služiti kot vodnik, takoj ko so izvedeli, da so cilj te zasnežene, v oblake zavite in skrivnostne votline; dejansko bi se takšnemu početju z vsemi močmi uprli, saj bi se bali maščevanja zaščitniških in mogočnih duhov.

Skoraj se zdi, kot da bi svet pravljic pobegnil v osrčje Afrike pred radovedno civilizacijo in se tam utrdil pred trezno, mračno, poezije osvobojeno vsakdanjostjo, ki želi z umazanimi rokami ujeti pisane, mavrične metulje in jim nato odvzeti iz kril čudoviti prah, ki jim omogoča dražljivo igro na zlatih sončnih žarkih.

Imel sem prijatelja z odličnimi značajskimi lastnostmi, bil je bogat, neodvisen, zelo dobrodelen, vendar je na splošno veljal za ekscentrika. Javno in družabno življenje ga je malo privlačilo; izogibal se je stikov z ljudmi in je, na primer, obiskovalce sprejemal le, kolikor je zahtevala popolna vljudnost. Njegovo največje veselje so bila potovanja, ki si jih je na veliko privoščil, tako da je vedno tri četrtine leta preživel v tujih državah. Bil je eden tistih redkih poznavalcev, ki so znali potovati z užitkom in so svoja potovanja zelo dobro načrtovali in usmerjali, pri čemer se niso odpravili v svet samo zato, da bi lahko rekli, da sem bil tam, ampak so načrtovano potovanje najprej doma teoretično preučili, tako da jih v praksi ni moglo nič zmotiti. Zanj je bil namen potovanja širjenje znanja, in ker je bil navajen na vse stvari gledati z očmi uma, si ni nabral le bogatih izkušenj, temveč je okusil tudi notranje užitke, o katerih večina popotnikov nima pojma.

Tako je potoval že skoraj petnajst let, ko me je nekega dne presenetil z novico, da se pripravlja na vstop v notranjost Afrike. Res je šel tja in se po enem letu vrnil od sonca ožgan, a zdrav in nepoškodovan. V njem se je zgodila velika sprememba;

sicer sramežljivi, molčeči človek je zdaj bolj kot prej iskal družbo in si prizadeval, da bi okoli sebe zbral krog ljudi, ki so spadali med velike znanstvenike. Prirejal je družabne večere, na katerih je še posebej rad razpravljajal o verskih in družbenih vprašanjih ter skušal izvedeti, kakšno mnenje imajo o njih njegovi gostje. Prišlo je do zelo zanimivih razprav, saj so bili, kot sem že povedal, ti gostje sestavljeni iz najuglednejših in najbolj duhovitih mož, ki so utelešali znanost in katerih sodbe so v tistem času lahko štejele za vodilne in avtoritativne.

V svojem prijatelju sem odkril prej neobstoječo nagnjenost k nasprotovanju in zelo duhovit, a pogosto nekoliko mističen pogled na svet, zaradi katerega so ljudje okoli njega pogosto zmajevali z glavo. V njegovem govoru se je pojavil pridih navdušenja, ki je postal opazen in je med nekaterimi njegovimi najbližjimi prijatelji povzročil zaskrbljenost. Njegov nekdanji dobrodelni duh se je sprevrgel v ekstravaganco in slišali so ga podpirati revne ljudi na način, ki bi lahko povzročil njegov propad, tako da so njegovi sorodniki razmišljali, da bi mu postavili upravnika. Vendar je bil ta poskus neuspešen, ker je imel le oddaljene sorodnike, ki jih njegovo zapravljanje premoženja nikakor ni moglo prizadeti. Edini oškodovanec je bil on sam, saj ni imel več bližnjih krvnih sorodnikov. Te sorodnike, ki se jim je vedno dobrohotno smejal, je nekega dne presenetil z vabilom na velik družabni večer pri njem doma. Vabilo so z veseljem sprejeli.

V velikih sobah njegove hiše se je zbrala velika družba znanstvenikov, ki so bili pogosto deležni njegovega gostoljubja in so se vedno z veseljem odzvali njegovim povabilom. Sovražno nastrojene sorodnike, željne denarja, je moj prijatelj sprejel prijazno in preprečil, da bi prišlo do kakršne koli neprijetne situacije; obnašal se je, kot da se ni nikoli nič zgodilo. Pripravljen je bil odličen obed in kmalu je stekel živahen in duhovit pogovor, v središču katerega je bil, kot običajno, moj prijatelj.

Govorili so o uspehih znanosti, profesor fizike pa je navdušeno zapel hvalnico dosežkom človeškega uma. "Človek," je dejal, "je v resnici vladar narave. Vse sile so nam podrejene, s paro in elektriko smo premagali razdalje in čas, s hitrostjo vetra letimo nad Zemljo, pišemo in govorimo iz enega mesta v drugo kljub največji razdalji, in ne bo dolgo, ko bomo leteli kot ptice in se vzpenjali v zrak, da bomo dihali čisti eter; leteči stroj ni več iluzija, zagotovo se bliža uresničitvi. Naj živi človeški duh, prehodil je dolgo pot, premagal je naravo in postal njen gospodar."

Govornikove besede so bile z vseh strani sprejete z radostnim odobravanjem, veselo cingljanje kozarcev pa je potrdilo resničnost te izjave.

Moj prijatelj je zdaj z mirnim, jasnim glasom dejal: "Prav imate, profesor, da hvalite iznajdljivost človeka, ki je ustvaril veliko čudovitih stvari; imam dokaz, kako koristni so ti izumi. Pred nekaj dnevi sem, na primer, obiskal revno, bolno vdovo. Našel sem jo v skrajnem vznemirjenju in strahu. Že nekaj časa ni bilo nobenih novic o njenem edinem sinu, ki mu je le nerada dovolila, da gre na morje, zdaj pa je v ladijskih novicah prebrala, da se je ladja, na kateri je bil njen sin, potopila ob obali Brazilije, da pa je bilo nekaj članov posadke rešenih in so v Riu, ki je bil cilj potopljene ladje.

Ali je njen sin zdaj živ? Ali je med rešenimi? Ta mučna vprašanja so napadala

plaho materino srce.

Pohitel sem do telegrafskega urada, poslal depešo nemškemu konzulatu v Riu in po nekaj urah sem lahko pregnal agonijo zaskrbljene matere, saj je bil njen sin živ in se je oglasil na konzulatu. Telegraf je naredil ta čudež, stane le približno 50 mark, malo telegrafiranja sem in tja.

Seveda si vdova takšnega zneska ni mogla privoščiti, saj od tega živi več kot mesec dni. Toda ta izum, ki omogoča premagovanje razdalje, je kljub temu lep, čeprav obstaja le za manjše število tistih, ki lahko plačajo. Občinski telefon je prav tako priročen. Celotna oprema stane letno le 90 mark, kar je drobiž za tistega, ki jih ima; tisti, ki jih nima, pa lahko osebno teka sem in tja; naj se nauči zaslužiti več denarja, da bo lahko užival v tem blagoslovu.

Začudeno me gledate in si mislite, kaj pravzaprav mislim s svojimi besedami?

Kot človek se pogosto sprašujem: Kaj pomaga najvišja izpopolnjenost človeškega duha, s katero izlušči skrivnosti narave, če imajo korist od njih le bogati?

Ali dosežki znanosti niso skupna last? Ali nima vsakdo pravice do tega, čemur pravimo kultura? Kako je prišlo do tega, da se človeštvo deli na tiste, ki samo uživajo, in tiste, ki delajo za uživače, vendar so zaradi tega dela izključeni iz vsakršnega uživanja?"

"Toda to je zelo preprosto," ga je prekinil sodni svetnik, najpomembnejši odvetnik v mestu, "družbeni red določa visoke in nizke, bogate in revne. Dokler obstaja to, čemur pravimo 'družba', je bilo in bo tako. Obstoj družbe urejajo njeni zakoni, ki varujejo podedovane in pridobljene pravice. Tisti, ki uživajo te pravice, so bodisi sami bodisi prek svojih prednikov nekoč opravljali nalogo, ki jim je zagotovila pravico, ki jo zdaj zahtevajo. Vendar so podedovane pravice prav tako nedotakljive kot samopridobljene pravice; naša sodobna družba temelji na tej instituciji, postala je zakon, ki ga mora sodnik spoštovati. Tega zakona ne smemo spreminjati, ker... "Ker bi sicer propadla samovoljna pravica do dedovanja in izkoriščevalsko pridobivanje, kajne, gospod sodnik?" je vskočil moj prijatelj, ki ga bomo imenovali Kristjan, in nadaljeval: „No, hočem reči, da če bi človeštvo nadomestilo družbo, to je skupek osebnosti, ki imajo oblast, ne bi potrebovali ne prava ne jurisdikcije, ker sta oba že prisotna v človeku in se ju ni treba najprej naučiti skozi zapleteno umetnost obeh pravic.

Človek v sebi zelo dobro čuti, kaj je prav in kaj narobe, saj božanske resnice v človeškem srcu ni mogoče umoriti, vedno znova dvigne glavo na grozo tako imenovane "družbe", ki se je seveda boji, saj ji grozi odvzem egoističnega užitka, omejitev lenobe, konec brezdelnega pridobivanja. Zaslužek brez dela je najbolj idealna želja današnjega civiliziranega človeka, čim večje izogibanje fizičnemu delu pa najvišji cilj naše parne dobe; oboje zahteva izkoriščanje, na eni strani sočloveka, na drugi strani naravnih sil za izdelavo uporabnih strojev.

Jasno je, da ta načela vodijo v prepad, saj enostranska vzgoja človeka, usmerjena izključno k največji možni popolnosti zemeljskega užitka, zatira vsakršno upoštevanje višjega duha, ki je človeku prirojen, spodkopava moralne temelje njegove človeške zavesti in izkrivlja cilje njegovega življenja, ga vodi vedno

dlje od Boga, namesto da bi ga vodila k Njemu."

Iz mrmranja družbe, ki je očitno nasprotovala govoru mojega prijatelja, se je zdaj dvignil pomemben glas, glas nadzornika: "Dragi prijatelj, cerkev, ki ji imam čast pripadati, si je vedno prizadevala približati ljudi Bogu. V tem času očitnega greha, ko vladata nevera in hedonizem, smo vedno iskali pot, kako ljudi pripeljati k njihovemu pravemu cilju."

"Dolžni ste mi razložiti, kaj vidite pod tem ciljem, gospod nadzornik?" je vprašal moj prijatelj.

"No, biti odrešen!" je bil odgovor cerkvene luči.

"In v čem je ta blaženost? Kako človek postane blažen?" je Kristjan spraševal naprej. Na mojega sprašujočega in nekoliko posmehljivega prijatelja je padel kaznovalni pogled.

Nadzornik: "Ali ste tako pozabili svoje šolske dni? Vsak otrok bi vam na to vprašanje lahko odgovoril."

Kristjan: "Toda tega odgovora nočem slišati od otrok, ampak od moških, zato ponavljam svoje vprašanje: Kako postane človek odrešen?"

Superintendent: "Z izpolnjevanjem božje volje!"

Kristjan: "In kaj je Božja volja?"

Superintendent: "Nedvomno Kristusov nauk: "Ljubi Boga nad vse in svojega bližnjega kakor samega sebe!"

"Moje mnenje je povsem enako, dragi superintendent," je v posmehljivem tonu vzkliknil moj prijatelj Kristjan, "toda kako svet uresničuje ta najpreprostejši vzvišen nauk? - Vi, na primer, moj gospod svetnik, skupaj z vsemi svojimi kolegi živite samo od neljubezni, od sovraštva, od prepirljivosti do bližnjega, in bolj ko se vam uspe znebiti krivca z drznim obrambnim nastopom in neusmiljenimi dejanji v domnevnem interesu svojih strank, višje bo rasla vaša slava in ugled. Bolj drzen, to je bolj neusmiljen in brezobziren, bolje za denarnico."

"Moram vas prositi, da name in na moj položaj ne gledate s tega zornega kota," je ostro odgovoril svetnik.

Kristjan: "Toda kdorkoli drug verjetno ne bi bil povsem resnicoljuben, pravim, čeprav s tem tvegam, da bom sam kriv verbalnega obrekovanja. Mimogrede, nič drugače ni s tako hvaljeno znanostjo. Izumov se ne izkorišča iz ljubezni do drugih, temveč izključno zaradi sebičnosti. Dandanes dosežki znanosti ne koristijo skupnosti, temveč le privilegirani kliki, kapitalu. Patentni sistem za tako imenovano zaščito intelektualne lastnine je jasen dokaz za to.

V današnji dobi medsebojnega ropanja so ti zakoni končno postali nujni, saj se je človeštvo navadilo, da drug drugega ne obravnava kot soseda, temveč kot roparja, od katerih se želi eden vedno z nabito pištolo varovati pred drugim. Strinjamo se, da je treba najti rešitev, toda kako? Na primer preko cerkve? Verjetno tega ne bo mogla storiti, saj v teoriji seveda vsi hvalijo odličnost Kristusovega nauka, v praksi pa je to zastarelo stališče.

Cerkve, ki že zdavnaj niso več zbirališča pobožnih molivcev, so ob nedeljah primerno polne. Tako kot se vsak človek, ki je rad čist, vsaj ob nedeljah okopa,

tako so tudi ljudje ob nedeljah podvrženi duhovnemu mačjemu umivanju. V najboljšem primeru se za nekaj trenutkov potopijo v vodo duhovnega občutja, vsak vtis pa večinoma z neobčutljivih duš odteče in naslednji teden živijo živahno po starem. Obiskovanje cerkve je postalo stvar forme in mode, ne glede na to, da v njej tudi ni vedno mogoče najti resnice."

Superintendent je spet povzdignil glas: "Zdi se, da ste danes zelo slabo razpoloženi. Če cerkev ne ponuja resnice, kje bi jo lahko našli?"

"Kje?" - je moj prijatelj (Kristjan) živahno odvrnil: "Resnica se je umaknila tja, kjer jo danes le malokdo pričakuje, v človekovo srce. Tu dremlje, in gorje vsakomur, ki duši njen glas.

Za vsakega človeka bo prišel čas, ko bo na glas spregovorila, in ko se bo takrat pojavila kot strašen sodnik, ki bo človekova dejanja tehtala po vsem znanem božanskem zakonu ljubezni in ji vse pokvarjenosti - nečimrnost, ambicioznost, laž in nasilje - tega ne bodo preprečile. Človek še ni izživel svojega zemeljskega življenja.

Gospodje, ob misli na kaznovanje in nagrajevanje v posmrtnem življenju se nasmehnete; no, videli bomo, kdo od nas se bo čez petdeset let najbolj smeji, to je na dan, ko verjetno nihče od nas ne bo več živel v telesu na naši zemlji. Vi, ki imate posmrtni svet večinoma za pravljico, ali jaz, ki sem prepričan o življenju po smrti!"

"Dragi prijatelj," je rekel znani zdravnik z vzvišenim tonom, "vaše navdušenje je zelo lepo, toda kje v telesu naj bi bila ta čudna stvar, ki živi naprej? Človek, katerega življenjske funkcije so odvisne od prehrane in krvnega obtoka, je tako kot vsaka druga stvar popolnoma materialen proizvod vegetativne, dobrohotne matere narave. Ima svoj začetek, svoj razcvet in propad, ter končno svoj konec. Tako imenovana "duša" je razložena z medsebojnim delovanjem atomov in molekul ter s silami, ki iz tega izhajajo. Za razlago tako imenovane duše se nam ni treba zatekati k nedokazljivim, fantastičnim, zastarelim pravljicam!"

Kristjan: "In ker nam znanost, katere predstavnik ste vi, doktor, pravi, da duše ni, in ker ima znanost nedvomno prav, saj vse do potankosti dokaže, čeprav pogosto s hipotezami, ki od nas zahtevajo več vere kot stare svetopisemske zgodbe o čudežih, je to tudi res, in zato ne potrebujemo ne duhovne oskrbe, ne vere, ne morale, ampak pravico močnejšega, in tako odpremo vsa vrata živalskemu človeku, vsem poželenjem pa najbolj neomejena pooblastila.

Zanikanje človekove duše in deifikacija živalskega človeka sta botrovala medicinskim trditvam, ki se norčujejo iz morale in skušajo posameznika razbremeniti odgovornosti za njegova dejanja. Zakaj bi se obremenjevali s takšnimi malenkostmi, kot so morala, običaj, plemenito samozavedanje in prizadevanje, če ni nobenega razloga, da bi človeka imeli za kaj drugega kot za visoko organizirano žival? Človeka plemeniti le zavest o njegovem plemenitem poreklu, zavedanje, da je to kratko obdobje na Zemlji le predhodna šola višjega, boljšega življenja in da je njegovo življenje tukaj temelj, začetek, na katerem se gradi to višje življenje. Resnično, ta zemeljski obstoj ne bi bil vreden ničesar, če bi

bila njegova vsebina bistvo in cilj vsega!"

"Če bi le obstajal jasen dokaz o nasprotnem," je zavzdihnil velik industrialec, znan po svoji dobrodelnosti, "kako rad bi pridobil zaklad v nebesih!"

"Imam dokaz!" je mirno odgovoril moj prijatelj Kristjan.

Z vseh strani se je slišalo »Res?« v vseh odtenkih dvoma, posmeha in začudenja, nato pa je sledila zahteva po razkritju tega dokaza.

Tej zahtevi je ustregel z zgodbo, ki sem si jo dobesedno zapomnil.

Kristjan je začel svojo zgodbo: "Res imam ta dokaz o boljšem, višjem življenju na onem svetu, vendar samo zase, kajti to, kar lahko predstavim kot dokaz, so izkušnje, ki jih boste morda imeli za zgodbo iz 'Tisoč in ene noči' in morda za vas ne bodo prepričljive, če v vaših očeh moja verodostojnost ne bo nedvomna. Četudi sumim, da slednje ne drži, želim, da slišite vse, saj želim pričati o tem, kaj je v zadnjem času vplivalo na moja dejanja, zaradi česar sem celo prišel v tesen stik s sodišči in se seznanil z blagoslovi skrbniškega postopka!"

Po teh besedah se je rahlo priklonil svojim sorodnikom, ki so bili videti v zadregi, in nadaljeval: "Ko sem se pred več kot letom dni odpravil na raziskovalno potovanje v Afriko, sem upal, da bo to potovanje koristilo mojemu notranjemu človeku. Privlačila me je veličastnost neznane notranje afriške narave; božja dela v njej sem želel še globlje preučevati, želel sem se poglobiti v njene zakonitosti, da bi obogatil svoje znanje, ki ga nato nisem želel odtegniti svojim človeškim bratom. Domačinov se nisem bal, ker sem vedel, da so bolj neškodljivi, kot se na splošno razglašajo, in da sta njihova tako imenovana divjost in maščevalnost bolj posledica nespodobnega, nedostojnega vedenja Evropejcev kot pa prirojena krutost, čeprav ni mogoče zanikati, da so njihova pojmovanja življenja in smrti, človečnosti in človeškega dostojanstva drugačna od naših. Nočem reči, da so slabša, kajti kanibal, ki ubije in požre svojega sovražnika, včasih ravna bolj humano kot civiliziran Evropejec, ki sovražniku nastavlja zvite zanke, ga preganja s pomočjo zakona, ga uničuje in počasi zasleduje do smrti, tako da konča v obupu. Divjaki imajo radi hiter način, mi pa počasen in mučen postopek, ki daje več zadovoljstva in zadoščenja naši tako imenovani časti.

3 Izkušnje v Luninih gorah

Privlačile so me legendarne Lunine gore, alpski masiv, ki je, čeprav še vedno popolnoma neraziskan, središče legendarnih poročil. Z odpravo mi je tja uspelo priti brez večjih težav, vendar nisem mogel prepričati niti ljudi, ki sem jih z obale vzela s seboj, niti tamkajšnjih domačinov, da bi šli z mano naprej in se povzpeli na te vrhove, za katere se je zdelo, da skrivajo veliko skrivnost, kar je spodbudilo mojo radovednost, da bi jih raziskal.

Domačini so me poučili, da na teh gorah in za njimi živijo mogočni duhovi in da se mi bodo maščevali, če ne bom opustil svojega podviga. Veliko so vedeli o tamkajšnjih demonih, da so dobrodušni, dokler se ne zmoti njihovega miru, sicer

pa bodo vsak vdor kaznovali z gotovo smrtjo. Vse to me je le še bolj pritegnilo. Te višave so se mi zdele kot cilj, po katerem me je preplavilo skoraj nerazložljivo hrepenenje, ki se mu nikakor nisem mogel upreti. Odločil sem se, da bom po potrebi napredoval sam. Vse prepričevanje je bilo zaman. Svojim možem sem ukazal, naj se tu utaborijo in počakajo na mojo vrnitev, razburjene domorodce pa sem skušal pomiriti z obljubo, da bom zlobneže umiril z lastnim življenjem, če se bodo razjezili name.

Odpravil sem se na pot.

Po naporni hoji sem dosegel vznožje gore in se začel vzpenjati. Veličastnost narave me je prevzela. Vsepovsod je vladala mogočna tišina, ni bilo videti nobenega živega, niti ptic. Hitro sem se vzpenjal po hribu navzgor. Čez skale, skozi goščavo in travo, skozi gozdove in pašnike sem se vzpenjal v višave in se počasi, a vztrajno vse bolj približeval cilju. Nobenega znaka duhov, nobenih zahrbtnih sil, ki bi me ogrožale, povsod je bila globoka, skrivnostna tišina. Samota veličastne Božje narave je v meni vzbudila pobožnost, ki se ji v takem položaju ne bi mogel upreti noben človek s kakršnim koli čustvom; kot da bi nam Božji Duh govoril z nežnim šepetom: Glejte Moja dela, občudujte Mojo vsemogočnost, toda ljubite Me, to je vse, kar zahtevam od vas, in tisočkrat vam bom povrnil!

Prehodil sem približno polovico razdalje in po naporni hoji počival na skali, z očmi, izgubljenimi v veličastni tropski pokrajini pod mano. Nenadoma me je prevzel čuden občutek, kot da nisem več sam in da me nekdo opazuje.

Puško, ki mi je ležala nabita v roki, sem nehote še močneje stisnil in moj pogled je pritegnil skrivnostni magnet, ki me je vlekel k sebi. Ker se nisem mogel otresti utesnjujočega občutka, da me opazujejo, sem zapustil svoj položaj in se začel vzpenjati naravnost proti vrhu gore.

Z velikim naporom in v posmeh vsakršni utrujenosti sem nadaljeval svoj naporni podvig, dokler končno pred seboj na gori nisem zagledal nekakšne terase, ki je obljubljala dobrodošel kraj za počitek. S puško prek ramena, torbo z zalogami ob strani in obema rokama, ki sta držali palico, ki sem jo uporabljal kot palico za hojo, sem bil osredotočen na iskanje mesta, kjer bi lahko odpočil noge, in nisem posvečal pozornosti temu, kar se je dogajalo nad mano. Nato mi je pot prekrizala senca in ko sem pogledal navzgor, sem na robu skalnate terase, kamor sem se namenil, zagledal mladega moškega, čigar videz me je prisilil, da sem se ustavil.

Tako si je moja domišljija vedno predstavljala mladega Jakoba, ko je pasel Labanove ovce. S prijaznim pogledom je stegnil roko, da bi mi olajšal vzpon, toda ta jasen pogled je vseboval tako čarobno moč, da sem mislil, da se ne bom nikoli več mogel odvrniti od teh oči.

Pred seboj sem videl mladeniča nedvomno arijskega rodu z zagorelo poltjo, kratkimi, skodranimi črnimi lasmi in plemenite postave, oblečenega kot pastirji iz antike, v kratko tuniko in sandale. Moje osuple oči so premerile tega mladeniča, ki se je tako nepričakovano pojavil, sem pa pogumno sprejel ponujeno roko in se

v enem skoku zavihtel na teraso poleg njega.

"Dobrodošel, tujec," me je nagovoril s prijetnim glasom v mojem maternem jeziku. Če sem bil prej presenečen, je bilo zdaj moje začudenje skoraj brezmejno, ko sem v tej puščavi slišal zvoke svoje dežele. Hitro sem ga vprašal, kdo je.

Mladenič se je nasmehnil in rekel: "Najprej se malo spočij, še dolga pot naju čaka."

Pokazal je na nekaj, kar je bilo videti kot globoka jama v skali, katere notranjost je nudila hlad in zaščito pred žgočim soncem.

Z veseljem sem sprejel njegovo povabilo in se ulegel na suh, mehak pesek, ki je prekrival tla jame, ter radovedno pogledoval mladeniča, ki je zdaj stal pri vhodu in pozorno strmel v širno planjavo, ne da bi mi še posvečal kakršno koli pozornosti.

Zaradi hoje sem bil lačen in žejen. Zato sem segel po zalogah v torbi in povabil skrivnostnega neznanca, naj se mi pridruži pri obroku. Prijazno se mi je zahvalil in z nasmehom opazoval, medtem ko sem v naglici lotil svoje hrane. Dolgo sem bil tiho, saj sem se dobro zavedal običaja domačinov, ki zahteva, da se novega poznanstva ne začne z veliko vprašanji, ampak da se obnaša čim bolj mirno, dostojanstveno in tiho. Neupoštevanje te navade lahko privede do najhujših težav. Zato sem v tišini končal obrok, mirno spakiral torbo z zalogami in nato vprašujoče pogledal svojega neznanca, ki je še vedno molče stal tam.

"Popolnoma sem vam na voljo in vas bom vodil k svojim ljudem." je mirno rekel.

Spet sem bil presenečen, saj je natančno odgovoril na moje neizrečeno vprašanje.

"Kdo so tvoji?" - sem vprašal, ko sem se nehote spraševal, ali si lahko brez nadaljnjega upam slediti.

"Prihajaš k prijateljem in ne boš potreboval orožja, pri nas je neuporabno." je rekel in spet pravilno prepoznal moj tok misli, "med nami vlada mir! Naproti sem ti prišel v miru in te bom z njim vodil, dokler nas ne zapustiš. Moj oče te že dolgo čaka. On mi je rekel, naj te pričakujem tukaj. Videl je, da prihajaš v našo deželo in ker si dobrega in plemenitega značaja, te je zaščitil. Za nas je mogoče več, kot slutiš. Odkar si se znašel na vidiku, sem te s svojo voljo privabil sem in čajal na tvoj prihod, sicer ne bi našel poti."

Moja osuplost se je zdaj umaknila gotovosti, da se soočam s skrivnostjo, ki jo želim razrešiti.

Mladenič se je vedno odzival na moje bežne misli, še preden sem jih uspel ubesediti. Moje prejšnje študije tako imenovanih okultnih znanosti so mi dale ključ do tega, da se tu odvija prenos misli, ki je omogočil tako hiter pogovor. Nenavadno hrepenenje po tej višini, ki me je prevzelo v dolini, občutek, da me opazujejo, medtem ko sem mislil, da sem sam, mi je zdaj prišlo na misel; odločno sem rekel mladeniču: "Pripravljen sem ti slediti!"

Prijazno mi je prikimal in me poklical: "Pridi, tu boš dobil odgovore na svoja vprašanja!" - in odšel v jamo. Sledil sem mu. Odprl se je ozek, vijugast hodnik, podoben predoru, in stopila sva v notranjost.

Kmalu naju je obkročila tema in ustavil sem se. Moj vodnik me je prijel za roko

in me potegnil naprej, brez ovir, ki bi motile moje korake. Dolgo sva hodila po tem predoru, ki ga je zgradila narava, ko je nenadoma v daljavi zasijala zvezda, ki se je postopoma povečevala in se na koncu izkazala za konec predora, v katerega je prodrla svetla dnevna svetloba. Dosegla sva izhod iz jame in zdaj se je mojemu presenečenemu pogledu ponudil izjemen pogled. Pred mano se je odprl gorski kotliček, ki bi lahko imel premer skoraj kilometer. Zdelo se je, da popolnoma nedostopne visoke gore z golimi vrhovi, ki so se dvigali visoko v oblake, zapirajo vsak dostop do tega osamljenega kraja. Po vsem sodeč je bila jama, skozi katero smo se odpravili, edini dostop do te skrite, z gorami obdane doline. Ni bilo opaziti nobenega prehoda ali globlje kotanje v sklenjenem gorovju, skozi katero bi bilo mogoče videti naprej.

Dolino pod mojimi nogami so prečkali številni potoki, ki so se stekali v bistro, očitno zelo globoko jezero. Na obali jezera je raslo bogato tropsko rastlinje, iz temno zelene barve palm in različnih grmovnic pa so kukale prijazne, svetle hiše, zgrajene v orientalskem slogu. Celota je dajala vtis, kot si je moja domišljija pogosto predstavljala svetopisemska mesta iz časa prerokov. Nad pokrajino je vladal nepopisen mir, niti sapa se ni premaknila, saj so zračne tokove zadrževale ko zaščita ogromne gorske verige.

Moj vodnik me je opozoril, naj mu tesno sledim, saj bo spust težaven. Po gori navzdol me je po serpentinah vodil čez melišče in skozi visoko vegetacijo. Njegova močna roka me je morala pogosto podpirati in občudoval sem samozavest, s katero je ta mladenič igrivo in brez napora premagoval največje ovire, medtem ko se je meni v potu obraza včasih zdelo, kot da bom podlegel velikemu naporu. Lahkotno, kot bi imel krila, je skakal na balvane in me potegnil za seboj; spet drugič je odvalil velike kamne, da je moja noga našla boljši oprijem, tako da nisem mogel dojeti moči, ki se je morala skrivati v tem ne herkulovskem telesu.

Med spustom sva se usmerila proti gorskemu sedlu, na katerem je stala velika zgradba, za katero se je zdelo, da na nek način prevladuje nad okolico. V vsakem primeru je bilo od tam zlahka videti celotno dolino in moj vodnik mi je povedal, da je to cilj najinega potovanja. Kmalu sva prišla do gozda in zagleda poti, ki sva jim sledila.

"Skoraj sva že na cilju," je spodbudno zaklical in spet pravilno prepoznal mojo neizrečeno željo, "a zate najtežji del te še čaka."

Te besede mi niso bile prijetne, saj je moja izčrpanost dosegla vrhunec, kar je bilo enako popolnemu propadu mojih moči. Bolj sem se vlekel kot hodil in ko je mladenič tiho pokazal proti jasi, sem ugotovil, da se strma skalna stena pred nama odpira v strašno brezno. Nemogoče je bilo iti naprej, strašna globina nama je preprečevala vsak korak. Od spodaj so se iz temno zelene barve smejale prijazne, vabljive hišice, a do njih ni bilo mogoče priti, za to bi moral imeti orlove peruti.

Mladenič me je z nasmeškom pogledal in na moje vprašanje, kje se nadaljuje pot, pokazal naravnost navzdol, v grozljivo globino. Zgroženo sem ga pogledal saj sem v tistem trenutku misli, da imam pred seboj norca. Vendar se je kmalu

izkazalo, da sem se motil. Od spodaj, iz brezna, blizu gladke skalne stene, se je nenadoma dvignil ozek oder, kot da bi prišel iz gledališkega prizorišča, na katerem je bilo prostora za več oseb. Mladenič je stopil nanj, me prijel za roko, ter me potegnil za seboj. Zdaj sem videl, da višino z dolino spodaj povezuje nekakšno dvigalo, vendar sem, ko sem zagledal grozljive globine, moral omotičen takoj zapreti oči in se tresoč držal svojega vodnika. Oder se je z vratolomno hitrostjo spuščal v dolino. Zadržal sem dih, nisem si upala odpreti oči, potem pa je prišlo do rahlega trka, oder se je ustavil, bili smo spodaj.

Zgrožen sem izmeril strašljivo višino skal, v katere je bila na nepojasnen način vgrajena umetelna naprava, nato pa sem se ozrl okoli sebe in opazil več močnih, čudovitih moških, oblečenih podobno kot moj vodnik, ki so tu očitno opravljali vlogo stražarjev. Spoštljivo so nas pozdravili. Eden od njih je pristopil k meni in me prijazno prosil, naj mu zaupam svojo težko prtljago in orožje. To sem tudi storil. Nekaj korakov stran sem zagledal prijetno hišico, skoraj skrito v grmovju. Od tam se je zaslišalo živahno rezgetanje konj in takoj zatem je deček pripeljal osedlanega konja in moj vodnik me je povabil naj ga zajaham. Bil sem kot uročen, niti na misel mi ni prišlo, da bi ugovarjal, niti se nisem spraševal, kaj nameravajo z mano. Celotna pustolovščina je bila tako nenavadna, zdela se mi je tako čarobna, da sem se brez pomislekov popolnoma prepustil trenutku, saj sem se dobro zavedal, da je, če imajo z menoj slabe načrte, vsak odpor nekoristen in da mi lahko koristi le dostojanstveno vedenje. Toda, kot sem rekel, nisem se bal, saj so ti popolnoma neoboroženi moški s svojim vedenjem vzbujali največje zaupanje. Močan konj, ki me je nosil, je živahno korak za korakom hodil naprej, moj prvi vodnik in moški, ki mi je vzel prtljago, sta molče korakala ob meni in me po dobrih poteh vodila do že omenjene hiše, ki je dominirala nad dolino in je bila zdaj delno skrita za drevesi. Po dolgi hoji se je nenadoma pojavila iz zelenja.

Sredi planote na hribu, obdane z mogočnimi palmami in cvetočimi grmi, je stala mogočna čudovita stavba zgrajena v orientalskem slogu, najvišje arhitekturne lepote. Na eni strani je bilo široko dvorišče s stranskimi stavbami, medtem ko je druge strani obdajal čudovit, skrbno negovan cvetlični vrt, ki se je spuščal po hribu. Zdelo se mi je, kot da sem se znašel v pravljичnem svetu.

Vrt so krasili dragoceni kipi, žuboreče in brizgajoče fontane, dišalo je po veličastnih in ljubkih cvetlicah nezaslišanega sijaja in velikosti, skupaj z zlatimi sončnimi žarki, svetlo modrino neba, ogromnimi zasneženimi vrhovi mogočnih gora, ki so slikovito obdajale ozadje, pogledom na čudovito in mirno dolino pred nami – vse to je bilo omamno lepo, osupljivo veličastno. Če so se mi med vožnjo včasih znova prikradli dvomi o mojem počutju, so zdaj popolnoma izginili, kajti ljudje, ki so živeli na tem območju in znali ustvariti takšne umetnine, kot je bil ta vrt, so lahko le visoko misleči in ne morejo biti nič drugega kot gostoljubni.

Skozi vrata veličastne hiše je prišel visok, dostojanstven moški srednjih let, za njim pa nekaj moških, ki so bili očitno hišni služabniki.

Moj mladi vodnik je pohitel k njemu in ga objel, izmenjala sta nekaj besed, nato pa me je moški, ki sem ga takoj prepoznal kot gospodarja hiše, prijazno pozdravil

z besedami miru in me povabil, naj vstopim. Brez oklevanja sem mu sledil, gospodar me je prav tako objel, me rahlo poljubil na čelo in me nato popeljal v visoko, prijazno sobo, ki je bila prijetno hladna. Ostal sem sam z moškim, ki je bil videti poveljniški.

Redko sem videl moškega tako veličastnega, plemenitega videza. Izzareval je duhovniško dostojanstvo, ki ga je močno poudarjala bela, nagubana obleka, ki je segala do tal. Njegovi gibi so izražali kraljevsko dostojanstvo, njegov globoki, melodičen glas je bil naravnost očarljiv, jasnost in sijaj njegovih oči pa sta imela takšno moč, da bi lahko prestrašila tudi najbolj trdovratnega grešnika. Z začudenjem sem gledal bogato, orientalsko okrašeno sobo, umetelne preproge in zaves, delno evropsko opremo in gospodarja, ki me je nasmejan gledal in me očitno z zadovoljstvom opazoval in pred katerim sem se počutil kot državljani v zadregi, ki nepričakovano in prvič stoji pred svojim vladarjem.

"Še enkrat dobrodošel, prijatelj," me je nagovoril in mi stisnil roko.

"Presenečen si, da si sredi pričakovane divjine srečal civilizirano ljudstvo. Kako ti je vseč to razkritje skrivnosti, h kateri si bil namenjen? Ali izpolnjuje tvoja pričakovanja?"

Odgovoril sem: "Prijatelj, kdorkoli že si, dovoli mi, da se najprej malo opomorem od vseh čudnih stvari, ki sem jih že videl, in najprej privadim svoje čute na nepričakovano. Zmeden sem. Sredi skrivnostne Afrike najdem ljudi, ki govorijo moj jezik, najdem raj, najdem kulturo in običaje, medtem ko je na drugi strani gora vse tako drugačno. Kako je mogoče, da naš svet ne ve ničesar o vas?"

"Ker po volji Najvišjega tako želimo," je strogo odvrnil gospodar, "in proti moji volji tudi vi ne bi nikoli našli te poti. Pripadate naši družini, blodite izgubljeni med ljudmi, ki se imajo za gospodarje te zemlje, iščete nas, čeprav nezavedno, zato sem vas pripeljal sem, da bi našli notranji zaklad, ki ga vsi iščejo in le redki najdejo."

Začudeno sem pogledal govornika.

On je nadaljeval: "Ali te ni nemir v tebi skoraj uničil, ali te ni žeja po čistem spoznanju gnala iz dežele v deželo, ali se nisi sam nekaj časa poskušal omamiti z nesmiselnim razuzdanim življenjem, ker si obupal nad iskanjem resnice; kajti vse se ti je izkazalo za iluzijo in prazno samoprevaro: znanje in spretnosti sveta, življenje in delovanje ljudi. Ali ni praznina obstoja, ki se ti je zdela tako brez smisla in cilja, zijala nad tabo kot odprto peklensko brezno, iz katerega si mislil, da ne boš mogel nikoli pobegniti? V tvojem življenju je prišla ura, ki je bi bila zate odločilna. V sebi si shranil znanje sveta in spoznal, kako malo je primerno za reševanje življenjskih ugank. Raziskoval si bistvo življenja, vendar ti tega niso mogli razložiti niti retorta, niti skalpel, saj si iskal Boga v zunanjem svetu, zato se ti ni mogel razodeti; zaradi tega si se počutil osamljenega in zapuščenega, in ta grozljiva zavest praznine te je nekoč v tvoji študijski sobi tako močno prizadela, da si v najglobljem srcu zaklical: „Bog, tam zgoraj, če si, razodeni se mi in hvalil te bom!“ Jokal si vroče solze, in ko se je tvoje težko srce razbremenilo, so ti oči padle na novo delo o Afriki, ki si ga brezbrizno odrinil na stran. V tvoji duši je

misel na potovanje tja zanetila ogenj in te ni nikoli zapustila. Izvedel si svoj načrt in ta krik, ki je našel odmev tu pri nas, te bo odrešil; našel boš mir, ki si ga tako dolgo iskal!"

Začudeno sem pogledal govornika in zajecjal: "Kdo si ti, da veš te stvari? V tisti uri sem bil sam, nikogaršnje oko me ni videlo, pa vendar ti poznaš ne le zunanost, ampak tudi najskrivnejše misli moje duše. Ali si ti vsevedni in vsevidni Bog? Ali ste bogovi, ki hodite po zemlji v le navideznem mesenem telesu?"

Moj gostitelj je strogo rekel: "In ali nismo ljudje namenjeni temu, da postanemo bogovi, ne pa da smo bogovi? Ali ni ponosno ime "podoba Boga", ki ga nosi človek, pričevanje o tem, da je namenjen temu, da postane popoln, kakor je Oče v nebesih? Zakaj si presenečen, ko v tej blagoslovljeni samoti najdeš ljudi, ki so na poti do popolnosti nekoliko pred tabo? Seveda, ti se čудиš in predstavljaš zvesto sliko splošnega človeštva, ki živi onstran teh višav v deželah tako imenovane civilizacije.

Takoj se začudeni, ko nekaj presega okvire njihovih lastnih pojmov; vse to jim je takrat nerazumljivo in neresnično, je prevara. Ali ne razmišljaš tudi o tem, na kakšen svetovljanski način sem morda dobil novice o tebi, da bi zdaj izvedel premeteno prevaro, sleparstvo, da bi se pred teboj izkazal za višje bitje? Poglej okoli sebe, si pri meni, celo v moji oblasti, kakšen smisel bi imelo, da bi tebe, tujca, ki nam s svojo kulturo ne moreš ničesar ponuditi, hotel prevarati? Zato imej oči, da vidiš, uči se od nas, saj nas ne moreš ničesar naučiti!"

Nekaj časa sem molčal. Sram me je bilo, ker je gospodar takoj prepoznal misli, ki so se porajale v meni in jim dal izraz, potem pa sem rekel: "Prijatelj, kdorkoli že si, popelji me iz tega kaosa nasprotujočih si čustev, da se bom lahko učil, usmeri me, da bom obvladal svoje misli, kajti vidim, da so ti vse očitne, in skoraj se bojim, da so ti vse očitne, in skoraj se bojim, da bi se ta zlovešča znanost postavila med naju kot ovira."

Gospodar hiše se je nasmehnil in rekel: "Kaj ti preprečuje, da bi pregnal vse sovražne misli? Med tako imenovanimi kulturnimi ljudmi je nezaupanje življenjska modrost, umetnost oblikovanja notranjosti, ki je v nasprotju z gladko zunanostjo, pa največji triumf družbene formalnosti, toda tukaj si med divjaki, saj pri nas ne boš našel niti sledu tvoje običajne kulture. Tu je odkritost naravni zakon, človeku beremo misli z čela. Prevara je mogoče le tam, kjer neupoštevanje moralne čistosti zamegli duhovno oko; pri nas ne velja družbena oblika, temveč skladnost misli in dejanj, vodena z modrostjo ljubezni, kot najvišje zmagoslavje življenja. Zato izženi vsako nezaupanje, preženi ga daleč za tiste neprehodne gore; tu prebivata le bratstvo in resnica, tu se nimaš česa bati. Pridi, počivaj tukaj in pogovarjajva se, kot se spodobi za ljudi, ki se med seboj prepoznavajo kot bratje; vprašaj - odgovoril ti bom. Če se želiš okrepiti, uživaj v teh jedeh."

S temi besedami je iz omare vzел košarico svežega tropskega sadja in na mizo postavil vrč, napolnjen z okusnim vinom. Svoje od poti utrujene ude sem raztegnil na blazini in se pogumno lotil hrane.

Po kratkem premoru sem vprašal svojega gostitelja: "Pojasni mi, prijatelj, kako je

mogoče, da prepoznate moje misli? Tudi tvojemu sinu je bilo to lahko, kot sem že izkusil na sebi. Na čem temelji ta čudoviti dar, katerega možnost pri nas zanikamo?"

On je odgovoril: "Ker prepoznavamo cilj človekovega življenja in izpolnjujemo zakon. Ne razumeš me - dobro, potem poslušaj: Če vzameš v roke katero koli knjigo, boš zlahka razvozlali napisane ali natisnjene črke in brez težav razumel pomen, ki ga sporoča, ker si z umetnostjo branja zelo dobro seznanjeni. Če pride nekdo, ki te umetnosti še ne razume, pogleda knjigo in ker ne more razumeti čudnih znakov, trdi, da je nemogoče iz njih razbrati smisel, bo tvoja umetnost kljub temu ostala in njena preprosta pravila bodo poznavalcu jasno razvidna. Enako je tudi tukaj. Zanikanje nevednih ne bo razveljavilo zakona. Kaj v besedi ustvarja razumevanje, zvok ali pojem, ki je povezan z zvoki? Seveda je to le pojem, zvok je le sredstvo za prenos od ene osebe do druge. Zdaj pomisli, ali se koncept prenese tudi, če se spremenijo sredstva za prenos? Seveda, saj pisava je na primer že takšno sredstvo. Zdaj te vprašam, s kakšnimi sredstvi razumeš pojme, oblečene v zvoke ali v pisavo? Vsekakor tako, da se v tvojih možganih zaradi dražljaja zvoka ali črkovne podobe v tvoji duši pojasni ali prebudi zakrit pojem. Če pa ta pojem v tvoji duši še ni prisoten, ga ni mogoče prebuditi, človek potem ne razume prenesenega, ker ima v svojem znanju vrzel, ki jo je treba najprej zapolniti z učenjem. Če bi dva človeka, v katerih duševni predstavljenosti bi bilo shranjenih dovolj pojmov - torej znanja - našla še kak drug, doslej neznan način, ne le privlačnost zvoka ali podobe črke, da bi v duši drug drugemu vzbudila te pojme, bi se zagotovo lahko razumela prav tako tekoče, kot če bi uporabljala splošno znane načine.

Takšno sredstvo obstaja - to je volja. Če se to vadi v zadostni meri, da se lahko zaznajo in sprejmejo izhodni impulzi volje, potem razumevanje ni težko. Vsaka misel pa je povezana z impulzom volje, sicer ji duša ne bi mogla na določen način vdihniti življenja in ji dati takega poudarka, da človek lahko o sebi reče: Ta misel živi in prevladuje v meni. Če sem dovolj občutljiv, da lahko zaznam to vrsto še tako šibkih misli - impulzov volje -, in jih zaznam, podobno kot ti lahko slišiš ali ne slišiš pogovor drugih, odvisno od tvojega interesa, tako tudi jaz berem tvoje najbolj skrivne misli, ker ne moreš misliti, ne da bi hotel misliti, in to hotenje te izda.

Tukaj smo zelo veščji v zaznavanju izrazov volje, ker nas vzgoja uči, da moramo predvsem vaditi voljo. Izhajamo iz načela, da mora človek najprej nadzorovati samega sebe, da bi lahko izpolnil namen svojega obstoja. To pomeni, da ni sposoben pokazati le zunanje samokontrole, medtem ko v notranjosti divja nevihta, ampak da zna temeljito obvladati vsako duševno gibanje, tako da se to nikoli ne more dvigniti nad voljo v obliki strasti, ampak je vedno pod njenim nadzorom. Samo zunanja samokontrola samega sebe je pretvarjanje, ki ga sovražimo. Notranja in zunanja samokontrola, ki morata biti neločljivo povezani, sta vrlina, ki človeka vodi do vrhunca resnične človečnosti. Zaradi te vrline lahko dosežemo veliko, veliko več kot naši bratje v tako imenovanih civiliziranih

državah, ki se radi imajo za gospodarje narave, a so v resnici le njeni sužnji, čeprav nosijo zlate verige."

Začuden sem vprašal: "Kako so lahko moji bratje sužnji? Ali nista umetnost in znanost v teh deželah v razcvetu, ali niso izumi sodobnega časa zmagoslavje zmagovitega človeškega razuma?"

Moj gostitelj je resno odgovoril: "Prijatelj, v teku časa so že velikokrat obstajali narodi, ki so znali dobro izobraziti svoj razum, ki so dosegli velike stvari, o katerih pripoveduje zgodovina, ki so se ukvarjali z umetnostjo in znanostjo, in kje so zdaj njihove sledi? Izginili so, ne obstajajo več in sedanji svet meni, da je to splošna usoda, ki se ji ni mogoče izogniti; novo mora vedno slediti staremu in zaman je misliti, da bi lahko bilo večno karkoli, kar je ustvaril človeški razum.

In vendar bi bilo mogoče doseženo trajno ohraniti za prihodnje rodove, če bi se le uporabljali pravi načini in se jih ne bi preziralo. Ni dovolj le ustvarjati; da bi ustvarjeno trajalo, mu je treba dati moč ohranjanja, ki ga širi, izboljšuje in dopolnjuje. Poglej, da se bo ta ohranitvena moč lahko izrazila, ne boš mogel brez volje. Zlahka boš ugotovil, da bo delo, ki je opravljeno malomarno, manj trajno od tistega, ki je opravljeno resno; za eno potrebuješ manj, za drugo več volje, in ta razlika v vztrajnosti se kmalu pokaže tudi v delu. Dela, ki so ustvarjena za užitek – in večina človeških stvaritev ima prav ta namen –, morajo biti hitro dokončana, da se užitek lahko čim prej uresniči, zato hitro propadanje nosijo že v sebi, saj gre za površno delo, ki ne zdrži časa; trajno je le tisto, čemur resna volja daje moč ohranjanja in je zato sposobno tudi kljubovati času. Ampak bolje kot vse besede ti bo primer pokazal, kaj lahko volja pri nas doseže. Pridi, sledi mi, pojdimo na ogled, da boš spoznal prebivalce te doline! Ali pa še vedno čutiš utrujenost?"

Odgovoril sem negativno, saj čudežno nisem čutil niti sledi prejšnje izčrpanosti in sem z veseljem sledil svojemu gostitelju. Odpeljal me je ven. Spustila sva se po hribu navzdol do tistih prijaznih hiš, ki sem jih opazil že z višine. - O tem bom na kratko govoril.

Videl sem ljudi, ki niso poznali niti nesoglasij, niti zavisti, niti hierarhije, ampak so se med seboj družili kot bratje, se bratsko podpirali, predvsem pa imeli visoko duhovno znanje. Vsi so imeli sposobnost, ki me je tako osupnila – sposobnost branja misli drugih. Zato je bilo nemogoče širiti laži in prevare, nekoristno početje, ki bi takoj povzročilo prezir vseh. Vse kar so potrebovali za preživetje, jim je zagotavljala radodarna narava, njene gonilne sile pa so znali okrepiti in izkoristiti s čudovito močjo volje. Njihova polja in sadno drevje so prinašala blagoslov, ki mi je bil prej neznan in se mi je zdel neverjeten; šele kasneje sem razumel zakone, ki so povzročali njihovo rodovitnost. Čudovit je bil učinek njihove moči volje, ki so jo izvajali drug na drugega in na vsa druga živa bitja. Na razdaljah, kamor glas ni segel, so se zlahka sporazumevali s pomočjo telegrafa volje (telepatije); zakon je bil isti, kot ga je razvil moj gostitelj. Živali so ubogale njihovo neizrečeno voljo tako kot skrbno dresirane živali našega kulturnega sveta, le veliko bolj voljno in natančno.

Moj vodnik mi je pokazal srečno družinsko življenje prebivalcev doline. Oba

spola sta tu živela v ljubeznivem dopolnjevanju, tu ni bilo gospodovalnosti, ni bilo emancipacije. V skupnem prizadevanju, da bi dokazala ljubezen drug do drugega, nihče od njiju ni skušal prestopiti meja, ki so bile načrtane za vsak spol posebej. Pravi uvid v dolžnosti se je vedno pokazal v njihovem ravnanju. Starejši so bili spoštovani, kot še nikoli nisem videl pri drugih ljudstvih, in to spoštovanje je bilo razumljivo, saj starejši niso čutili bremena starosti; tam sem namreč videl stare ljudi, ki niso imeli le polnih telesnih moči, temveč tudi izostrene duševne sposobnosti in najobsežnejše znanje, ki je bilo rezultat njihovih izkušenj in notranjega življenja. Ni me prepričal samo ta kratek sprehod, ampak daljše bivanje, ki mi je bilo med temi pristnimi ljudmi omogočeno in mi je dalo mnenje, ki so ga poznejši vtisi le potrdili.

Ko sva stopila iz hiše, kamor me je moj gostitelj peljal, da bi spoznal patriarhalno družinsko življenje in urejen, harmoničen način življenja stanovalcev, sem se močno prestrašil. Ko sem prvi stopil skozi vrata, sem pred seboj zagledal mogočnega leva, ki je rjovel proti meni in se očitno pripravljal na napad. Hitro sem izvlekel revolver, ki sem ga za obrambo nosil ob strani, iztegnil oboroženo roko – in takoj sem se počutil ohromljenega. Lastnik, čigar dom smo nameravali zapustiti, je proti meni naredil obrambno gesto, ki mi je nemudoma onemogočila, da bi premaknil ud. Nato je hitro stopil naprej, zagrabil mogočno žival za njeno kosmato grivo, ji zaklical nekaj besed – in ta kralj puščave je ubogljivo odšel do vogala hiše, kjer se je ulegel.

Nasmehnil se je, se obrnil k meni in paraliza je takoj popustila - rekel je: "V Evropi takšnih nevarnih hišnih ljubljencev nimate; pri nas so dobrodošli neškodljivi gostje, ki nam ne škodujejo, ampak nam služijo. Tvoj revolver je bil neuporaben za obrambo in brez mojega posredovanja bi bili moji otroci oropana prijatelja, ki jim je postal dragocen!"

Poslovala sva se in na poti sem svojemu gostitelju izrazil začudenje nad tem dogodkom.

Rekel mi je: "Iz tega lahko razberete, kako ste vi majhni in kako zelo smo mi gospodarji svoje okolice. Vsak od naših fantov se bo brez strahu soočil z najbolj divjo živaljo in jo bo s svojo neomajno voljo, ki se odraža v njegovem pogledu, znal obvladati; pravzaprav jih spodbujamo k temu, da vadijo to moč. Ne potrebujemo orožje, naša volja nam zadostuje in pravkar si izkusil, kako je močna. Z vsem svojim orožjem: lovsko puško, revolverjem in pištolo, kot sovražnik tukaj ne bi mogel ničesar storiti, vsak od teh prebivalcev doline bi te z enim samim impulzom volje onеспособil, prav tako kot je to storil lastnik leva, ko si ga hotel nepremišljeno ustreliti!"

Zamislil sem se in ob svojem vodniku nadaljeval pot. Počutil sem se precej klavrno s svojo civilizacijo in svojimi sposobnostmi, saj se je tisto, na kar sem bil doslej ponosen, skrčilo na nič. Skozi čudovite cvetoče vrtove in polja, ki so bogato obrodila, sva prispela do jezera, katerega gladka površina me je z višine tako prijazno gledala. Pred nama, na zmerni razdalji, sem zagledal otok, do katerega pa ni vodil noben most. Gosto listnato drevje in vitke palme so skrivnostno

zakrivale notranjost. Zdelo se mi je, da se izza globoke zelene barve blešči bela površina neke stavbe. Vodiča sem vprašal, kaj je to.

Odgovoril je: "To je kraj, kjer častimo Njega, darovalca življenja, izvir našega bivanja, kjer se združimo z Njim, ki je edini pravi vladar. Ne smem te še peljati tja, ker bi te nepripravljenega svetlost kraja prevzela in namesto, da bi ti koristila, bi ti škodovala. Če želiš nekaj časa ostati z nami, se ti bo razkrila tudi skrivnost tega templja, katerega sijaj prodira skozi zelenje."

Navdušeno sem zaklical: "Prijatelj, ali lahko ostanem? Nikoli še nisem prejel bolj prijetne ponudbe!"

Resno mi je stisnil roko in rekel: "Ne bomo te pregnali, če ne boš sam odšel; tistemu, ki si prizadeva, je vse odprto, vendar lahko ostanemo prijatelji in bratje le, če si prizadevamo. Od zdaj naprej je moja hiša tvoja!"

Pogledal sem tega izrednega moža v oči in zdelo se mi je, da me vsa duša vleče k njemu; on pa je z roko pokazal na tisti otok in zdelo se mi je, kot da od tam prihaja skrivnosten zvok, kot da bi valovi jezera šepetali pesem, ki je božala moje čute in moje misli obdajala s sanjsko vizijo. Hrepenenje, goreča ljubezen, ki me je prevzela do mojega vodnika, je pobegnila na tisti neznani otok, iz katerega notranjosti se je zdelo, da se bliska žarek, ki je zadel moje srce in nosil vibrirajoče tone na svojih svetlobnih valovih, ki so se oblikovali v zvoke in besede. Tiho sem slišal, kot bi prihajalo od daleč, melodično petje - glasove, ki so v slavnostnem zboru hvalili Najvišjega, in nad tem petjem sem zaslišal oddaljen, melodičen glas, ki je rekel: "Ljubi Me v svojem bližnjem in častil boš Mene in Moja dela!"

Prijeten, miren glas mojega vodnika me je prebudil iz sanj. Pozval me je, naj mu sledim, in še vedno omamljen od tega, kar je moja duša doživela, sem sledil njegovemu pozivu. Kmalu sva se vrnila v njegov veličastni dom.

Zdaj sem ostal gost v hiši svojega prijatelja, ki se je imenoval Chorillus in je opravljal častno službo velikega duhovnika. Kar sem se tam naučil, lahko le delno opišem, saj sem ga težko v celoti razumel. V njegovi hiši, v stiku z njegovo družino, sem se naučil najti duševni mir, ki sem ga tako dolgo iskal in nikoli našel. Bistvo božanstva mi je bilo razkrita, pred mojimi očmi so se razkrile skrivnosti življenja in veliki duhovni zakon, po katerega spoznanju je mogoče postati pravi človek.

Sedela sva v čudovitem vrtu pod senčnimi palmami in cvetočimi grmi, ko se je bližal večer in mi je Chorillus dal naslednja pojasnila: "Poglej okoli sebe, vse, kar vidiš, je trdna volja, vsak list, vsak kamen, vsaka majhna rastlina se vzdržuje le zaradi življenjskega načela, ki prebiva v njej, in kaj v bistvu je to? Nič drugega kot stvar, ki je svoje nastajanje, svojo bitnost prejela le iz tistega prvotnega vira, ki se imenuje 'Bog' in ki je utelešenje vsega bivanja, vsega življenja, skratka stvarstva. Če bi ta vsemogočnost, v katere najglobljem jedru se je nekoč prebudila beseda stvarjenja in s tem v prostore večnosti pognala nastajanje, umaknila svojo podporno voljo, bi bila neposredna posledica izničenje.

V človeku želi Božanstvo gledati samega sebe, v njem naj bi se prebudila podoba božanstva, ne da bi bil sam božanstvo ali da bi kadarkoli lahko postal božanstvo,

ki je podoba Očeta, ki je popoln, tako kot je popoln Oče. Kaj to vključuje? Zagotovo najprej prepoznati voljo Vse-Očeta in jo izpolniti; ker je le ena volja, ločeno od nje ne more nič obstajati, niti ni mogoče z drugimi sredstvi doseči popolnosti, brez tega Enega, ki zajema vse; ali pa bi bilo treba pojem popolnosti razumeti kot deljiv, kar pa je možnost, ki sama po sebi razpade.

Če želi človek postati popoln, se mora združiti s stvariteljsko voljo, kajti ta je popolnost, v njej počiva vse – resnica, najvišje bitje, spoznanje – in če to storiš, izpolniš duhovni zakon: "Človekovo sreča je v združitvi z Bogom!" Ta združitev je lahko koristna le, če se zgodi prostovoljno; če se zgodi na silo, človek postane stroj in ne podoba Božanstva, in takšnega bitja niti Stvarnik ne more uporabiti za svoj vzvišeni namen, kajti v njem je svoboda, ki zagotavlja popolnost; zato mora biti dosegljiva tudi v podobi.

Človek, ki naj bi ta cilj dosegel, je postavljen v položaj, da se počuti, kot da ni v stiku z Bogom; lahko se mu upre v svojem najglobljem upor, lahko si ustvari novega boga, če hoče, lahko se slepi in zanika Božanstvo, ki ga obdaja, in njegove zakone, ki se kažejo kot zakoni narave, vendar enega ne more storiti: ne more prelomiti Njegove volje. Popolnost, ki počiva v Božanstvu, je dosegljiva le z združitvijo, obstaja le ena popolnost, le en Bog, in Edina volja pravi: postani popoln, kot sem popoln Jaz! In zato obstaja le ena pot do Boga. Ta pot se imenuje: ponižaj se! Bitje, ti si bitje, to pomeni, da v tebi počiva ego-zavest, ta pa se v tebi dviguje in poskuša samovoljno uveljaviti svoj jaz v kljubovanju; želi si pridobiti življenje od sebe, kar je lahko vedno le darilo Božanstva, saj iz Njega izvira.

Če hočeš, bitje, resnično živeti, opusti zmoto, kot da bi poleg Boga obstajalo še kakšno drugo življenje; ponižaj se! Pridruži se celoti kot del in vedi, da si močan le tako, da ne boš kljubovalno dvigal svoje majhne, zgolj izposojene volje, temveč da boš dojel in pustil, da teče skozi mogočno Božjo voljo, ki potem pomeni srečo, blaginjo, - ljubezen.

Človek, ki še vedno verjame, da lahko gre po drugih poteh kot po poti združitve z Bogom, išče moč v zakonih narave, medtem ko so ti le izraz moči; te zakone dobro prepozna, jih tudi zna uporabljati, vendar ne prestreže volje moči, ki stoji za njimi.

Naravni zakon je izraz nespremenljive volje, zato lahko vse stvari, ki so podvržene naravnim zakonom, premakne, spremeni in povzroči presenetljive pojave, in zdaj misli, da obvladuje naravne zakone, kot da bi iz vulkana preusmeril majhen tok lave, ki ga zdaj lahko uporabi za vse vrste nepomembnih poskusov - vendar zaradi tega vulkanu še zdaleč ne more ukazovati. V svoji neumnosti si človek kljub temu to domišlja in se ponaša s svojimi sposobnostmi.

Poglej proti tistim deželam, ki se imenujejo tvoja domovina. Kako se tam napihujejo in se imenujejo gospodarji narave. Bedaki! Če je nekdo bolan, mu dejejo, kar so v laboratoriju skuhal kemiki, in ti napitki naj bi mu prinesli ozdravitev. Toda to, da je človeška duša, v kateri spi kapljica volje iz Božanskega kraljestva, sposobna ohranjati telo čisto in odstraniti vse, kar je bolno, vam ne

pride na misel.

V Bogu, v popolnosti, je tudi zdravje, bolezen tam nima mesta; združi se z Njim, pusti, da Njegova moč teče skozi tebe, in človek je v trenutku zdrav. Tako se dogaja pri nas in zato v tej dolini še nikoli ni bilo bolnega človeka. V Bogu je izobilje in On daje v izobilju, kar njegova bitja potrebujejo; z Božanstvom se združimo v molitvi, On ve kaj potrebujemo, blagoslovi nas, mi blagoslovimo svoja polja in sadovi, ki nam jih dajejo, so tisočkrat večji. Tam zunaj, kjer prevladujeta le sebičnost in pohlep, blagoslov ni koristen, saj se popolnost ne more združiti s tistimi, ki to združitev zahtevajo le zaradi dobička.

Kdor še vedno verjame, da lahko sam ustvari in doseže trajna dela, pade v samo-poveličevanje in s tem odpre vrata vsemu trpljenjem. To je tudi razlog za številne stiske, nad katerimi se pritožujejo narodi in ljudje in za katere krivijo Boga, čeprav je vse to trpljenje povzročila njihova lastna neumnost.

Opravičevanje egoizma je nesreča človeka in narodov. To opravičevanje ega, nepripravljenost združiti se z Bogom, ki edini vsebuje srečo, pogojuje pot izkušnje svobodnega bitja, ki jo lahko skrajša ali podaljša. Vsako bitje je rojeno za srečo in ta želja po tem, da bi jo dojelo in doseglo, je edini čar bivanja. Vsako bitje sluti, da obstaja sreča, zanjo si prizadeva in si jo želi doseči. Bog je po razodetju človeku že zdavnaj pokazal, kaj je resnična sreča in kako jo je mogoče doseči; vendar človek išče svojo pot, hoče vedeti bolje od Stvarnika in ne verjame, da so njegove samosvoje predstave napačne. V materialnem, zunanjem, minljivem videzu išče tisto, kar je mogoče iskati le v duhovnem, notranjem; pozablja in se zapira pred spoznanjem, da zunanja, zemeljska sreča lahko daje pravi mir le, če je najprej našla mesto v notranjosti. Zato si ustvari posebne koncepte sreče, kot so bogastvo, blagostanje, nedejavnost, dobro jesti in piti ter vse vrste čutnih užitkov. Pojmi te sreče so njegov nezmotljivi zakon, predstava njegove duhovne ideje kot imetnika takšne sreče pa trpi zaradi prepričanja, da mu mora njegov Bog, na njegovo zahtevo, ustvariti te stvari, da bi bil srečen.

Človek se oklepa tega boga udobja, ki si ga je sam ustvaril, ki pa je le malik, in ki mora zdaj preklinjati vse, kar ni v skladu z njegovim malikovanjem; kajti ta utemeljitev ega uči prek njegovega malika, da je proti Bogu vse, kar je v nasprotju s samo-ustvarjenimi človeškimi običaji in njihovim temnim spoznanjem.

Da, to je proti maliku, in dokler obstaja moč utemeljevanja jaza, ki ohranja to neumnost, bo prek ljudi malik divjal proti tistim, ki mislijo drugače. Ta idol, obdarjen z vsemi človeškimi slabostmi in povzdignjen v status boga, ne more vztrajati, kajti popolnost pravi: Jaz sem tvoj Gospod in Bog, ne imej drugih bogov poleg mene. Zato ta utemeljitev jaza sama po sebi vodi k trpljenju, k bolečini, ker tisto, kar si ljudje najprej prostovoljno ustvarijo v samovoljni domišljavosti, ne more obstati brez podpore resnične Božje volje; in tako grenka izkušnja uniči bleščečo zgradbo utemeljitve jaza.

Božji nauk se oznanja povsod, kaže vse znane poti in spominja na primer iz aritmetike, o kateri aritmetik pravi: glej, dvakrat dva je štiri, če to resnico spoznaš, boš na njeni podlagi vedno dobil pravilne izračune in boš zadovoljen,

človek pa trmasto pravi: ne, ne verjamem in pravi: dvakrat dva je pet. Da bi prepričal tega neumneža, učitelju matematike ne preostane drugega, kot da ga pusti računati z njegovo napačno formulo, in nenehni napačni rezultati in namerno povzročeno trpljenje, bodo vzgojno vplivali nanj, dokler ne bo končno prisiljen prepoznati edino pravilno formulo.

Zdaj se prebujajoča človeška duša zaveda, da poti, ki v sebi vsebujejo le vsoto zunanjih človeških želja, ne vodijo k sreči, in da tisto, kar je bilo zunaj tega in je bilo pogosto neumno označeno za krivoverstvo ter strastno preganjano s fanatizmom in nestrpnostjo, prav to vodi k sreči. Zdaj se pojavi blisk. - Uničenje utemeljitve jaza! Želja, da ne služimo sebi, ampak skupnosti, vodi k resnični sreči, k združitvi z Bogom.

Blaženost ni posedovanje minljivih dobrin, temveč doseganje večnih. In če sem združen z večnim Bogom, potem sem del Njega in v večnosti - nesmrten."

Chorillus sem vprašal, kako najbolj zanesljivo doseči povezavo z Bogom, in on mi je odgovoril: "Tvoje vprašanje je skrivnost vsega življenja, odgovor je pravzaprav že v njem, a prav zato, ker je ta skrivnost tako preprosta, jo ljudje ne najdejo.

Ne dovoli, da bi se v tebi pojavil občutek ločenosti, tako boš povezan tudi z Bogom. Vprašaj ljudi, ali se počutijo povezane z Bogom. Vsi bodo odgovorili, da ne. Zdaj jih vprašaj, zakaj morajo reči ne. Tisti redki, ki so resnično iskreni, ti bodo priznali, da je ovira nekakšen občutek krivde; ostali bodo to neprijetno vprašanje zavrnil s praznimi izgovori, z nevednostjo ali lažmi, in tako boš lahko prepoznal duševne lenuhe, nevoljne, trdovratne in tudi zlonamerne, ki se raje zaprejo vsakemu spoznanju, samo da bi preglasili notranjega sodnika, tisti občutek krivde.

Če pa v sebi čutiš krivdo, ki ovira povezavo, se boš sposoben izogniti tistemu, kar jo je povzročilo, se očistil in končno boš dosegel občutek približevanja in povezave z Bogom. Bolj ko boš napredoval, bolj se ti bo Božja moč razkrivala in v tej povezavi boš končno opremljeni z njo in boš lahko dosegel stvari, ki jih nevedni ne razumejo in se jim ne zdijo mogoče.

Vse je v Bogu, kajti Bog je vse v vsem. Če si v Bogu in z Bogom, imaš tudi ti vse, kajti Oče daje moč Sinu – in ti boš popoln, kakor je Oče popoln. Ali ne slutiš, kakšna ogromna obljuba je v teh besedah?"

Na ustnice mi je prišlo vprašanje in neodločno sem vprašal: "Chorillus, ali se čutiš povezanega z Bogom Očetom?"

Chorillus mi je resno in preprosto odgovoril: "Da, prijatelj moj! Naša naloga je, da tukaj, na tem osamljenem kraju, kamor brez volje Najvišjega ne more stopiti nobena človeška noga, ohranjamo povezavo, ki bi morala biti cilj vsakega človeka. Če bi se ta svet popolnoma zatemnil, bi to pomenilo neskončno nesrečo in gorje.

Če nekje pod pepelom še vedno žari šibka iskrica, lahko iz nje ob pravilni skrbi kadarkoli vzplamti svetel ogenj. Ogenj vere ne sme ugasniti; varujemo ga mi, neznani prebivalci doline, ne zaradi sebičnosti, ne zaradi nagrade, le iz ljubezni do Boga ter do bratov in sester. Po njem prejemo vso svojo moč in Božji Duh

nas vodi v vse skrivnosti njegovega stvarstva in Njegovega bistva.

Nikoli prej nisem govoril tvojega jezika, zdaj pa ga razumem in govorim, ker sem v stiku z Bogom in v Njem ni nič tujega, Njemu neznanega. Iz istega razloga spoznavam, kaj se dogaja na drugi strani teh gora, kolikor je treba vedeti, in brez dnevnega časopisja smo tukaj obveščeni o vseh dogodkih hitreje in temeljiteje, kot lahko telegraf in pošta posredujejo novice, ker je Bog vseprisoten in ne potrebuje človeških ustanov. Če si povezani z Bogom, imaš vse, vse. Šele tedaj si vladar v sebi in zunaj sebe, nisi več igrača naravnih sil, ki jim znajo bistro glave nadeti nekaj lahkih okov, ampak poznavalec Božje volje, ki so ji podrejene vse sile; te so namreč učinki njegove stalne volje, in tedaj boš našel vsako oblast v Bogu in skozi Boga."

Začudeno sem pogledal Chorilla in tiho rekel: "Nihče ne more videti Boga in ohraniti življenja, kako se torej lahko človek tako tesno poveže z Njim, da se vsemogočnost pretaka skozi njega?"

Odgovoril je: "Če bi jasno vedel, kaj lahko naredi ljubezen, ne bi postavil tako neumnega vprašanja. Z njo je vse mogoče, je izvor vsega bivanja, v njej so skriti vsi ključi, rešuje vse uganke. Božja ljubezen je nedoumljiva in samo z ljubeznijo postanemo podobni Bogu.

Videl si tisti otok, o katerem sem ti govoril, tam častimo Njega, Najsvetejšega. Do njega ne vodi nobena pot, noben most; obdan je z vodo, je zaprto svetišče. Vžgi v sebi resnično ljubezen in tvoje hrepenenje te bo pripeljalo do našega templja. Voda te bo nosila in na kristalnem valu boš lahko, tako kot mi, hodil do našega otoka, ki ti bo razkril največjo skrivnost, skrivnost Božje ljubezni. Kaj ti koristi vse znanje, če ne prodreš do te najgloblje skrivnosti, po kateri se ti lahko vse razkrije. Zgrabi in v sebi vžgi to ljubezen, tako se bo razjasnilo vse, kar ti je še nejasno in naslednja pot k Bogu se bo razkrila!"

Chorillus je vstal in me pustil samega, globoko zamišljenega. - Ljubezen! - Ta beseda tako neskončnega pomena, tako skrivnostne globine in tako pogosto napačno interpretirana, je prevzela vse moje čute. Kako naj jo dojamem, kako naj v sebi prižgem ljubezen? Kako naj ljubim bitje, ki ga ne vidim, ki ga ne morem dognati?

Družino mojega prijatelja, pri katerem sem živel in ki me je zelo prijazno sprejela, so sestavljali žena, sin, ki me je pripeljal v to dolino, in hčerka nenavadne lepote. Mati in hči sta skrbeli za gospodinjstvo in skorajda ju nisem videl. Milina in čistost, izražena v hčerinem značaju, sta me očarali že od samega začetka. Vse tiste dame evropske družbe, ki so prej sestavljale krono ženskosti, kot sem jo poznal, so se mi zdele kot karikature v primerjavi s to deviškostjo, ki je nezavedno živela pod svojim očarljivim šarmom in je morala osvajati srca.

Vedel sem, da je tudi Chorillus, ki je bil tako dober v branju misli, poznal moja tovrstna čustva; vendar se jih ni nikoli dotaknil. Poziv, naj v sebi vzbudim ljubezen, je zato mojim mislim dal smer, ki se bo verjetno zdela opravičljiva, še posebej ker sem to ljubko bitje videl na terasi pred hišo, kako je veselo pozdravljalo očeta, ki je prihajal proti hiši. Ljubezen, ljubezen? je vprašala moja

duša.

Ali je ta ljubezen do Boga podobna ljubezni, ki jo moški čuti do ženske?

Ali ni tudi ta ljubezen čisti plamen, ki vsebuje odsev božanskega?

Mar vzajemna ljubezen ne prinaša blaženosti?

Mar se ljubimcem ne odpirajo nebeška vrata?

Mar se tudi oni ne počutijo odmaknjene od vrveža sveta, le v zavedanju svoje medsebojne prevzetosti?

Ali v ženski ne živi tudi moj bližnji, ki ga moram ljubiti?

Ali delam krivico, če žensko bitje sprejemam z vsem ognjem svojega srca in vse svoje bitje posvetim svoji boginji, da bi bil srečen v njeni lasti in jo osrečeval?

Medtem ko sem o tem premišljeval, se mi je prikazala podoba iz preteklosti. Že zdavnaj sem pozabil na to majhno epizodo, a nenavadno je, da se zdaj te podobe nisem mogel znebiti. Bila je prometna ulica velikega mesta; starka je trepetala na prometnem vogalu ulice, njene solzne oči so prosila jasneje kot raztrgane, mrmrajoče besede, ki so prosile za miloščino, sočutno sem ji podal kovanec. Komaj sem to storil, se je k meni obrnila lepa cvetličarka, mi z nasmehom in prikonom ponudila šopek. Vzel sem ga, nagajivo dražečemu bitju podal kovanec, ne da bi vprašal za ceno, in vneto pogledal za lepim dekletom. Kovanec, ki sem ji ga izročil, je bil vreden trikrat toliko, kot ga je prejela starka. Zakaj se mi ta davno pozabljena podoba nenadoma tako jasno prikaže pred mojo dušo? Vprašanje mi zastavlja vest.

Zakaj si tukaj delal razliko, kje je bila potreba?

Si ravnal pravično?

Zdaj me motijo dejanja, ki sem jih storil pred mnogimi leti?

Tam zgoraj na terasi še vedno stoji lepo dekle, njen pogled tava v daljavo; ne vidi me, medtem ko jo jaz vidim, skrit za cvetočim grmovjem, lahko občudujem. Srce mi vre od vročine. Želim steči k njej, priviti njeno ljubko postavo k sebi in ji pri nogah izgovoriti priznanje svoje ljubezni. Da, to je ljubezen! Ljubezen, ki jo je Bog položil v srca ljudi, da bi bili srečni na zemlji in se mu nato zahvalili za ta božanski dar. Ne morem prenesti tega občutka hrepenenja, te goreče želje; zdaj je pravi trenutek, da se razkrijem devici. Ona je sama, zato pojdi k njej, nato pa k Chorillu in mu povej, kako hitro me je ljubezen zajela in vnela. Toda poglej, Chorillus se približuje svoji hčeri. - Presenečen sem, zakaj?

Odpelje jo v hišo. Nehote se sklonim za cvetoče grmovje, da bi se izognil njegovemu pogledu; - zakaj? Nobene krivde se ne zavedam? - Pa vendar - v sebi imam neprijeten občutek, kot da bi storil prekršek.

Za mano, na poti, ki vodi od bivališč prebivalcev doline skozi vrt navzgor na višino, se slišijo koraki. Kot da bi me zalotili pri hudobnem dejanju, se ozrem navzgor in zagledam Chorillovega sina, ki mi stopa naproti. Lepi mladenič me prijazno pozdravi. A nisem mogel prenesti njegovega jasnega pogleda in sem oči spustil k tlom, saj sem se še predobro zavedal, da mu moja razburjenost, ki je še nisem premagal in moje skrivne misli niso ostale skrite.

Pristopil je k meni in mi nežno rekel: "Prijetelj, ali te je spet prevzela strast?"

Zakaj se me bojiš? Ali ni naloga človeka, da se bori in spoznava; ali misliš, da bi te obsodil, ker se še vedno boriš in še nisi popolnoma razvil svojih notranjih moči? - O ne, tega se ne boj. - Pridi, spočijva se!"

Usedel se je na sedež, kjer je prej sedel njegov oče, jaz pa sem se mu pridružil. - "Ne veš, od kod prihajam. Povedal ti bom. Pravkar sem zapustil svojo nevesto in prihajam iz hiše njenih staršev!"

Presenečen sem pogledal mladeniča, ga prijel za roko in vzkliknil: "Torej tudi ti ljubiš žensko, ki jo nameravaš nekega dne vzeti domov za ženo? O govori, ti vidiš kaos mojih čustev, razkrij mi bistvo čiste, človeške ljubezni. Kaj je ta ljubezen in kako je pravična pred Bogom?"

"Poskušal ti bom odgovoriti na ta vprašanja in upam, da me boš razumel. To, kar v vaših deželah imenujete ljubezen, običajno nima nič skupnega z njeno pravo naravo. Če čutite poželenje po pridobitvi nečesa, verjamete, da čutite ljubezen. Spodbujeni z občutkom za lepoto čutite zadovoljstvo, s tem pa se prebudi želja po uživanju v posedovanju. Ta občutek želje se pogosto stopnjuje do norosti in - to naj bi bila potem ljubezen.

To strastno čustvo v človeku do objekta, h kateremu je usmerjeno, zahteva vse in tako moški kot ženska, ki sta s tem zasvojena sta kmalu nagnjena le k temu, da od drugega zahtevata vse, sama pa dajeta čim manj. Po obdobju opojnosti, ko strast ne gori več v požrešnih plamenih, večinoma sledi kesanje, razočaranje, celo sovraštvo. V času, ko še gori, pa boš pri obeh straneh našel nezaupljivo ljubosumje, ki s seboj prinaša tiranijo in nesoglasja. Ta velika zbirka peklenskih mučnih lastnosti, ki so, odvisno od volje posameznika, ki jih obvladuje, nebrzdane ali ostanejo v določenih mejah dobrih manir, se v svetu imenuje ljubezen, in glede na stopnjo večinoma uničujočih učinkov si nora domišljija domišlja, da lahko meri moč ljubezni.

Kako popolnoma drugačna je čista, resnična ljubezen! Njen glavni pogoj ni posedovanje in uživanje, ne, predvsem želi nesebično dajati in ne sprašuje, ne razmišlja, ali bo v zameno dobila tudi darilo.

Prava ljubezen zna tudi trpeti, se odpovedati, medtem ko se lažna ljubezen ob takšni zahtevi takoj spremeni v jezo in sovraštvo, saj vse, kar se preveč približa sebičnosti, ta maščevalno preganja.

Prava ljubezen do ljudi prav tako ne dela razlik med osebami, naj bodo stare, mlade, lepega ali grdega videza; vse sprejema z enako nežnostjo, tako kot Bog podeljuje svoje blagoslove vsem svojim bitjem brez razlike.

Če ljubiš dekle, ti ne sme biti najpomembnejše, da jo imaš v lasti, tako da jo ljubosumno varuješ, ampak moraš imeti v mislih medsebojno dopolnjevanje. Če tega ni, ti opojnost čutov tega ne more nadomestiti, najgloblje obžalovanje pa je neizogibna posledica. Če pa najdeš to iskano dopolnilo, bo tudi vsaka ločitev postala nemogoča; kajti tisto, kar se medsebojno dopolnjuje in tvori harmonično celoto, se pravi tisto, kar je Bog združil to se nikoli več ne more ločiti. Toda tisto kar je bila le dopolnitev medsebojnega poželenja brez globlje notranje harmonije - in kako pogosto, resnično, kako pogosto se to pri vas dogaja -, se kljub vsem

zunanjim povezavam nikoli ni ujemalo in se loči, takoj ko je to mogoče.

Ljubiš mojo sestro, prijatelj. Je tvoja ljubezen povsem čista? Strast povzroča trpljenje, nečistost občutek krivde. Dobro me razumeš.

Samo v Bogu je najčistejša ljubezen. Če si združen z Njim, bo od tebe odpadla vsa nesnaga. Toda za to je potrebna močna, velika, neomajna volja, notranji žareči ogenj vere, - takrat se prebudi Ljubezen, ki je višja od medsebojne ljubezni spolov, četudi je ta čista. Ta zajama tako moškega kot žensko in srečni so tisti, ki so povezani v harmoničnem dopolnjevanju in se od Nje nato pustijo voditi, kajti ti so prek Nje postali Božji otroci. Mi, prebivalci doline, zaradi ženske ali moškega ne moremo pozabiti Njega, Gospoda, zato se naša zakonska zveza razlikuje od tiste v svetu. Ne poznamo gospodovalnosti in medsebojnega žaljenja, nesporazumov; ti namreč prevladujejo le tam, kjer manjka dopolnjevanje, brez katerega pri nas ni zakona."

Mladeničeve besede so me globoko presunile, zato sem ga prijel za roko in vzdiknil: "O, če bi imel tvojo modrost, kako srečen bi bil!"

"Živi v Bogu in imel boš vse. Jaz nimam ničesar. Samo v Njem je polnost, On je vir, ki nam daje vse."

Vstal je in pokazal na otok, na katerem je bilo svetišče, ter nadaljeval: "Išči ga in bodi prepričan, da ga boš našel!"

Mladenič je hitro odšel in me pustil samega. Sonce je zašlo in z za trope značilno hitrostjo, brez prehoda v mrak, je nastopila noč. V kratkem času je povsod zavladala globoka tišina, zvezde so se bleščale z visokega neba, luna pa je svojo blagodejno svetlobo vrgla na Zemljo, ki se je pripravljala na počitek. Vendar v mojem srcu ni bilo miru. Nemirno je utripalo; številne misli in vprašanja so preplavile mojo dušo. Pogledal sem v sijoče zvezdnato nebo. Če sploh kdaj, potem je pogled nanj, medtem ko okoli vlada globoki mir, tisti, ki človeku lahko da predstavo o vsemogočnosti in moči Boga; kajti ta množica svetlečih svetov, ki potujejo po urejenih tirnicah, ne da bi se zapletli, so odločne govoreče priče Njegove modrosti in Njegove moči.

Kako majhno se počuti duša, kako jo preveva občutek lastne ničnosti, zaveda se, da je le prah v prostoru in vendar se ji vsiljuje spoznanje, da mora biti več kot nič, saj sicer ne bi imela sposobnosti, da s svojimi čuti prodre v vesolje in spozna zakone vsemogočnosti.

"Ali sem to sposobnost prejel samo zato, da bi me zavest o moji ničnosti zlomila in spravilo v obup? - Potem si krut, Stvarnik sveta! - Če sem jo prejel zato, da bi Te zgolj občudoval in oboževal ter ob vse globljem premišljevanju Tvoje vsemogočne moči in neizmerne, nepojmljive modrosti končno spoznal, da sem nič, Ti pa vse, potem nisem nič boljši od nemočnega, ubogega sužnja, ki mu le dobrota in potrpežljivost mogočnega Gospoda omogočata, da uživa njegove neizčrpane zaklade. Zakaj sem torej dobil to goreče hrepenenje po spoznanju; te čute, s katerimi lahko začnem to hrepenenje zadovoljevati; to duhovno sposobnost, ki ne pozna omejitev, da prodre skozi vesolje; ta polet misli, ki ne pozna niti časa niti prostora; in nazadnje - to kratko življenje na bednem, morda

najbolj bednem planetu sončnega sistema, ki je le Satrap višjega in mogočnejšega sistema?

Bog, ki vladaš in prežemaš vesolje, ne najdem ključa do smisla obstoja in tvojega vladanja, če Te ne bi vodili višji cilji, da bi „postati“ vrgel v večnost prostora, višji cilji, ki jih morda le zakrivaš, da jih navadna človeška volja ne bi oskrunila, a jih boš razkril vsakomur, ki resnično hrepeni po tem, da jih spozna."

Te besede sem tiho in hrepeneče zaklical v zvezdnato nočno nebo, potem pa se je v meni prebudila misel, tako vroča in intimna in hkrati tako mirna, tako globoko blažena - prihajala je iz mojega najglobljega srca, polna pričakovanja in radovednosti. Zdelo se mi je, da mora zdaj, prav zdaj, pred mene stopiti oseba, ki mi je draga, čeprav mi je popolnoma neznana, in me objemati polna ljubezni in veselja, da se bom lahko spočil na njenem zvestem srcu. Ni mi bilo več pomembno, da osvojim svojo ženo in jo objamem v občutku ljubezni, ne, veliko plemenitejše, višje in čistejše se je prebudilo v moji duši in moje ustnice so vroče šepetale: Oče, dragi oče!

Skočil sem pokonci. Potegnilo me je stran, proti svetišču, ki so ga skrivnostno oblivali valovi jezera. Hitro sem tekkel po znani poti in kmalu sem stal na obali jezera, ki se je v mesečini srebrno lesketalo. V ozadju se je dvigal temen otok. V njem se je skrival moj cilj, vendar me je ločevala voda. Do takrat nisem niti pomislil, da bi me ta ovira lahko odvrnila od doseganja cilja - hrepenenje in pričakovanje sta mi pomagala pozabiti na vse ovire - , toda zdaj se je moja noga prestrašila šumečih valov, ki so jo zmočili, in solze so mi stopile v oči, ko sem videl, da se moje goreče želje ne bodo uresničile. Tam se je ponovno pojavilo, tako skrivnostno, kot takrat, ko sem ob Chorillusu prvič videl ta otok. Zdelo se je, da oddaljeno zvonjenje in bučanje prihaja iz notranjosti - spremenilo se je v glasove, v besede, in jasno sem slišal: "Ljubezen premaga vse, - ne pozna ovir, - ampak verjemi, verjemi, verjemi!"

Moje srce se je spet razburilo in veselo me je prešinila misel: "Da, oče, verjamem ti, verjamem vate!"

Gledal sem samo tisti otok - voda me ni več skrbela - korak naprej - in počutil sem se, kot da me je nekaj dvignilo in odneslo. Stopil sem na tla onkraj, hodil po poti, ki se je vila pod visokimi drevesi in palmami in kmalu sem stal pred marmornim templjem, katerega vrata so bila široko odprta. Notranjost svetišča je osvetljevala mehka svetloba. Nihče mi ni zavrnil vstopa.

4 Zaključek

Moj prijatelj pripovedovalec je zadnjih nekaj stavkov izgovoril vedno tišje in zdaj je kot bi sanjal strmel v praznino. Družba, ki je očitno z najrazličnejšimi občutki poslušala njegovo pripoved, je končno postala nestrpna, ko ni pokazal nobene želje, da bi nadaljeval, in z različnih strani se je oglasilo: "No, in naprej?"

Moj prijatelj se je prebudil iz sanjarjenja in mirno pogledal spraševalce.

"Si vstopil v ta skrivnostni tempelj in kaj si tam našel?" - je vprašal profesor.

"Seveda, in našel sem razkrito Izidino podobo, resnico!"

"To je zelo zanimivo. Ali lahko izvem, kako je ta stvar videti, če je razkrita?" je posmehljivo odgovoril profesor.

Kristjan ga je sočutno pogledal in odgovoril: "Kot vidite, me pogled nanjo ni uničil, ampak razsvetlil, razrešil je uganke bivanja in največjo skrivnost Boga. Toda vi, dragi profesor, bi lahko bili po dvigu tančica zelo razočarani, saj ta kip za vas morda ne bi imel niti vrednosti starine!"

"Oho, dragi moj, če ste tako prepričani, naj se vaše odkritje ne boji znanstvene kritike. Jaz bom zelo objektivno presodil," je odgovoril nagovorjen

"No, bomo videli. Poslušajte: V tem templju sem spoznal, da je vesolje ustvarila le neskončna ljubezen Božjega duha, da Bog resnično ljubi človeka kot Oče in od njega želi, celo prosi, da ga spet ljubi kot prijaznega Očeta, in da mu, svojemu otroku, želi dati in mu bo dal vso svojo moč in silo, če ga bo resnično ljubil, da bo postal popoln kot On. Za ta cilj mu ni nobeno žrtvovanje preveliko, celo vsemogočnost se iz ljubezni podreja nizki volji svojih stvaritev; tudi zdaj še vedno vse prenaša iz ljubezni, in da bi prebudil ljubezen, je ustvaril vesolje in vsa živa bitja, človeku daje zemeljski obstoj in ga opremi z vsemi sposobnostmi, ki vodijo k spoznanju. Na kratko - Bog je ljubezen, v Njem najdemo vse!"

Profesor, ki je bil tudi predstojnik, je razočarano rekel: "Ampak to je stara zgodba, to vemo že dolgo!"

Moj prijatelj je odgovoril: "Res, gospodje? No, takoj sem rekel, da moje odkritje za vas ne bo imelo niti vrednosti starine. Toda, če je ta resnica tako stara, zakaj ji ne dovolite, da bi zaživela v vašem srcu, da bi obrodila tudi užitne sadove?"

Da, ta resnica je stara kot svet, vendar je do zdaj še niso prepoznali. Slišali ste le besede, sestavljene iz črk, ne da bi bile kaj več kot besede. Črke zelo natančno preučite in zelo spretno razložite, da morajo biti razporejene prav na tak način, ker bi lahko, če bi bile drugače razporejene, ustvarile drug pomen ali celo nesmisel, zato je zelo zanimivo vedeti, zakaj se lahko prav te črke zlepi skupaj in oblikujejo druge besede in nesmiselne besede. Vendar duha, ki je v zunanjih besedah, ne vidite in ne prepoznate, saj resnice ni mogoče dati, temveč si jo je treba priboriti. Božanstvo samo pride, da bi dvignilo tančico Izidine podobe; če pa to poskuša storiti človek s svojo lastno roko krivde, zapade v otopelost in neumnost. Hočete od mene vedeti, kaj sem še izvedel v svetišču? Najprej si prizadevajte zase osvojiti to dolino in prodreti v svetišče, ki vsebuje najgloblje, najbolj skrivnostno bistvo tega osamljenega kraja, da bi slišal Očetov glas.

Toda storite tako kot jaz: Ne izogibajte se poti skozi puste puščave in stepe; pustite za seboj vse, kar vas še vedno veže z ljudmi; dovolite, da vas zaupanje vodi in da vas zaupanje nosi, če ste utrujeni. Takrat boste dosegli tisti blagoslovljeni kraj miru, kjer človeška ljubezen opravlja svojo duhovniško službo. Premagajte leva samovolje, iztrgajte željo in poželenje iz svojega srca in se pustite nositi polni trdne vere tudi čez soteske, ki sicer prinašajo gotovo smrt, in dosegli boste najsvetejši in najdragocenejši cilj v Očetovem templju in takrat lahko brez škode

za svoje življenje uzrete razgaljeno resnico. Če se nato vrnete, boste iz duhovnikove roke prejeli svojo ponovno pridobljeno nedolžnost."

Te besede so na prisotne naredile zelo čuden, nasploh odbijajoč vtis.

Fizik je zamrmral: "Ali je kdo kdaj slišal takšno neumnost?"

Zdravnik, ki so se mu pridružili pohlepni sorodniki, je zmajal z glavo, namrščil obrvi in jim tiho rekel: "Verska norost z začetkom megalomanije!"

Nadzornik je vstal in se pripravil na odhod, medtem ko so drugi z neumnimi izrazi na obrazu strmeli v mojega prijatelja in očitno niso vedeli, kako naj sprejmejo njegove besede.

Končno so vsi vstali in industrialec je prezirljivo rekel: "No, res ste nas s svojo smešno zgodbo potegnili za nos. Ne bi verjel, da lahko človek, kot ste vi, tako kolosalno laže. Vseeno se vam zahvaljujem za vse nadaljnje takšne šale!"

Vsi prisotni so se že obrnili proti vratom, da bi zapustili hišo, ko je moj prijatelj glasno vzkliknil: "Samo še trenutek. Ko sem se vračal iz templja, kjer sem slišal in spoznal najsvetejšo resnico, je v mojem srcu gorela vroča želja, da bi svoje spoznanje prenesel tudi svojim ljudem in jim povedal o sreči, ki sem jo priboril. Chorillusu sem izrazil željo, da se vrnem in postanem oznanjevalec svojih izkušenj.

On mi je odsvetoval in rekel: »Ne boš našel vere. Smejali se ti bodo v obraz in te zasmehovali. Če boš pridigal resnico, jo bodo imeli za laž, kajti le tisti, ki je čistega srca, se ne bo spotikal nad njeno goloto. Le tisti, ki čuti dih božanskosti in je pozoren na njen tih vetrič, lahko doseže spoznanje. Vendar poskusi in preveri, ali boš našel odprta ušesa, nato pa se z novo izkušnjo vrni k nam. Vendar ne obupaj, če bodo tvoje izkušnje slabe, kajti bodisi tukaj v naši dolini, bodisi drugje v katerem koli kotičku sveta, kdor išče Očetov tempelj, ga lahko najde povsod; le da se žal najmanj ceni tisto, kar je najbližje. Vsi, ki se združujejo v ljubezni do Očeta, so združeni tudi z nami in so nezavedni prebivalci doline, naši bratje! Vidim, da je Chorillus govoril resnico, zato pojdite po svojih poteh, jaz pa po svojih."

"Zakaj naj še naprej poslušamo te norosti?" so namerno glasno rekli sorodniki, vzeli zdravnika medse in odšli ven, medtem ko so se vneto in tiho prepirali. Ostali so jim sledili in kmalu so bile osvetljene sobe prazne, ostala sva samo midva.

Prijel sem prijatelja za roko in zaskrbljeno vprašal: "Kaj boš storil? Ti ljudje kujejo zlovešče načrte!"

"Zame se ne boj." je odgovoril, "sem imun na vse napade. Toda kaj misliš ti?"

"Verjamem ti in spoznavam resničnost tvojih besed."

"Ali mi boš sledil?"

"Kam?"

"K Chorillusu!"

"Veš, tukaj imam drage starše, ne morem jih zapustiti – in ali ni Chorillus rekel, da lahko postaneš prebivalec doline kjerkoli?"

Prijatelj mi je stisnil roko in utihnil. Razšla sva se.

Nekaj dni pozneje sem ga hotel obiskati, vendar je zapustil hišo. Prijatelj je vse

prodal neznani družini in dan po tistem nenavadnem večeru zapustil mesto, ne da bi se poslovil. Nihče ne ve, kam je odšel.